

اساسنامه ی حزب آزادگان افغانستان
1386 هجری خورشیدی

تارنمای www.azadagan.com به زودی به کار آغاز خواهد نمود.
تارنگار hezbazadagan@yahoo.de

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

ماده اول:

این اساسنامه مطابق ماده (35) قانون اساسی و قانون احزاب سیاسی و سایر قوانین نافذ کشور وضع گردیده است.

ماده دوم:

هویت حزب: نام این حزب، حزب آزادگان افغانستان، مخفف آن "ح، آ، ا" و مرکز حزب در شهر کابل می باشد.

حزب آزادگان افغانستان، حزب مردم افغانستان است، حزب مبارزان دموکراتی است که در پرتو ارزش های فنا ناپذیر آزادی، برابری و همبستگی برای تحقق حاکمیت مردم در روند سیاسی افغانستان مبارزه می کنند. حزب آن شهروندان افغانستان است که صلح، یکپارچگی ملی و حراست از محیط زیست را در سرلوحه افکار و اعمال خود قرار داده اند. بنیاد های فکری و اهداف سیاسی حزب در برنامه آن تدوین شده است.

ماده سوم:

شیوه های کار و ساختارهای حزبی: ساختارهای درونی حزبی بر شفافیت و برابری بی چون و چرای اعضای حزب استوار می باشد. هیچ فرد و یا گروه حزبی نمی تواند صاحب امتیازات ویژه ای گردد. حزب در حالی که مطابق به ضابطه های انصراف ناپذیر یک تشکیلات واقعاً دموکراتیک سازماندهی می گردد، بر تبادل اطلاعات و مسؤلیت متقابل بین ارگان های مرکزی، ولایتی، ولسوالی، نواحی و روستاها تاکید ورزیده و با تمرکزگرایی ناسالم در بخش تصامیم و ابتکارات مخالف است.

ساختار درونی و روابط تشکیلاتی حزب آزادگان همانطوری که با اقتدارگرایی مخالف است؛ همه سیاست ها و مشی هایش را در رابطه نزدیک با افشار گسترده و محروم مردم افغانستان

تدوین نموده، حیات و ممتانش را وابسته به این پیوند زنده دانسته، خود را یک موجود قایم بالذات و حزب کادرها نمی شناسد.

همه ارگان های رهبری حزب بر اساس انتخابات آزاد برگزیده می شوند. افراد منتخب حزبی بدون ایجابات قانونی و اصول حزبی از وظایف شان عزل نمی گردند. اعضای حزب می توانند، با تکیه بر موازینی که کنگره حزب تعیین می کند، به عزل مسؤلان و یا ارگان های رهبری پردازند.

شیوه کار و عملکرد درونی حزب بر پایه دموکراسی استوار می باشد. کثرت گرائی و مشروعیت دگراندیشی در حزب آزادگان افغانستان نه تنها پذیرفته می شود، بلکه در انتخاب ارگان های رهبری نیز حقوق اقلیت های حزبی باید اصولاً تضمین گردد.

حزب پیوسته می کوشد تا زمینه های مشارکت هرچه بیشتر زنان و جوانان را در همه سطوح ارگان های حزبی افزایش بدهد.

همه اعضای حزب حق دارند مطابق به برنامه و اساسنامه حزب برای به کرسی نشاندن مشی ها و دیدگاه های شان در درون حزب مبارزه نمایند. مادامی که تصمیمی بر پایه برنامه و اساسنامه حزب به صورت دموکراتیک اتخاذ گردید؛ کلیه اعضای حزب مکلف می باشند تا به اجرای سیاست های حزبی پردازند؛ آن عده از اعضای حزب که با تصامیم اتخاذ شده موافق نمی باشند، نمی توانند، مخالف سیاست های حزبی دست به فعالیت بزنند.

ماده چهارم:

عضویت: همه شهروندان افغانستان، قطع نظر از تعلقات قومی، دینی و عقیدتی در صورتی که به ارزش های پایه ای و اصول سیاسی مندرج در برنامه حزب آزادگان افغانستان و اساسنامه این حزب باور داشته باشند و تعهد نمایند که در جهت تحقق آرمان ها و اهداف حزب می کوشند و منظمأ حق العضویت شان را می پردازند، می توانند به عضویت حزب درآیند. افرادی که شخصاً مرتکب جنایات ضد بشری شده باشند، نمی توانند به عضویت حزب درآیند.

ماده پنجم:

چگونگی عضویت: هر شهروند افغانستان که می خواهد عضویت حزب را قبول کند، باید تقاضای کتبی اش را در این رابطه به حوزه حزبی محل اقامت و یا کارش ارائه کند. برگه تقاضای عضویت بر اساس اطلاعات مندرج در تذکره نفوس خانه پری شده و از جانب متقاضی امضأ می گردد. اگر در محل اقامت و یا کار متقاضی، حوزه حزبی به وجود نیامده

باشد، مرجع مسؤل براي پذيرش تقاضا نزديكترين واحد تشکيلاتی حزبي به محل اقامت و يا کار متقاضي مي باشد. اگر در ولايت مربوطه متقاضي واحدهای تشکيلاتی حزبي و جود نداشته باشد، تقاضا به مرکزيت حزب ارسال مي گردد. ارگان هاي مسؤل حزبي بايد در طول يك ماه در مورد تقاضاي عضویت تصميم بگيرند. قبولی و يا رد عضویت متقاضي بايد کتباً به وی اطلاع داده شود. در صورتی که تقاضای عضویت از جانب واحد تشکيلاتی مربوطه رد شده باشد؛ فرد متقاضي مي تواند در جريان يك ماه عليه رد تقاضايش به ارگان بالاتر حزبي شکايت نمايد. تصميم ارگان بالاتر حزبي نهايي مي باشد.

به افرادیکه تقاضاي عضویت شان پذيرفته مي شود، کارت عضویت حزب صادر ميشود. قواعد چگونگی ثبت عضویت اعضا و امور اداري مربوط به آن از جانب شوراي مرکزی حزب تعيين مي گردد.

عضویت بر اساس تصميم شوراي مرکزی حزب: با حرکت از منافع حزبي و خواست هاي مردم، شوراي مرکزی حزب مي تواند، با اراده خودش و يا پيشنهاد ارگان هاي پايين تر حزبي، افراي را به عضویت حزب پذيرد.

عضویت افتخاري: شوراي مرکزی حزب مي تواند شخصیت هايی را که عضویت احزاب ديگر را نداشته باشند، و بتوانند با حضور و فعاليت هاي شان براي حزب مصدر خدمات ویژه شوند، به صفت عضو افتخاري پذيرد. ارگان هاي رهبري حزب در مورد چگونگی مشارکت اعضاي افتخاري در فعاليت هاي حزبي تدابير لازم را اتخاذ مي کنند.

فصل دوم

ماده ششم:

ارگان هاي حزبي:

الف: ارگان هاي اجرائي و مرکزي حزب:

- کنگره حزب
- شوراي مرکزی حزب
- رئيس حزب
- هیئت اجرائيه حزب
- کميسون انضباط مرکزي

ب: ارگان هاي مشورتي مرکزي:

- کنفرانس حزبی
- جلسات مشورتی حزبی

ج: ارگانهای اجرایی و محلی حزب:

- کنگره ولایتی
- شورای ولایتی
- رئیس ولایتی
- هیئت اجراییه ولایتی
- کمیسیون انضباط ولایتی

- کنگره ولسوالی
- شورای ولسوالی
- رئیس ولسوالی
- هیئت اجراییه ولسوالی
- کمیسیون انضباط ولسوالی

- کنگره شهری
- شورای شهری
- رئیس شهری
- هیئت اجراییه شهری
- کمیسیون انضباط شهری

- کنگره واحد های کوچکتر حزبی (نواحی، محلات، تحصیلی و ...)
- شورای واحدهای کوچکتر حزبی
- رئیس واحدهای کوچکتر حزبی
- هیئت اجراییه واحدهای کوچکتر حزبی
- کمیسیون انضباط واحدهای کوچکتر حزبی

د: ارگان های مشورتی ولایتی:

- کنفرانسهای حزبی ولایتی، ولسوالی، شهری و واحدهای کوچکتر حزبی
- همایشهای مشورتی ولایتی، ولسوالی، شهری و واحدهای کوچکتر حزبی

ه: واحدهای برونمرزی حزب

و: فراکسیون های حزبی:

- فراکسیون های حزبی در شورای ملی
- فراکسیون های حزبی در شورا های ولایتی
- فراکسیون های حزبی در شورا های ولسوالی
- فراکسیون های حزبی در مجالس شهرداری

ز: گروه های کاری: بنابر اقتضات اجتماعی و یا حرفه ای؛ موازی با تشکیلات حزبی و برای تسهیل امور حزبی ایجاد می گردند.

فصل سوم

ماده هفتم:

کنگره حزب: این ارگان عالیترین مرجع تصمیم گیری حزبی بوده، اعضای آن را اشخاص طبیعی تشکیل می دهند که از جانب اعضای حزب انتخاب می گردند.

- **نمایندگان انتخابی:** این نمایندگان از جانب کنگره های ولایتی که در میان دو کنگره عمومی بر گزار میشوند، انتخاب می گردند. تعداد نمایندگان انتخابی از یک ولایت از هر بیست عضو یک نماینده می باشد.

- **اعضای غیرانتخابی کنگره:** رئیس حزب، هیأت اجراییه شورای مرکزی، اعضای کمیسیون انضباط مرکزی و اعضای مؤسس حزب، اعضای غیر انتخابی کنگره حزبی می باشند.

- **برگزاری کنگره:** کنگره به گونه عادی هر دو سال یکبار بر گزار می شود. محل و تاریخ برگزاری کنگره حزب همراه با دستور کار آن از طرف شورای مرکزی حزب تعیین و دست کم 45 روز پیش از برگزاری کنگره به همه ارگان های حزبی باید اطلاع داده شود. کنگره دست کم با حضور اکثریت اعضای آن برگزار می گردد. اگر سر ساعت مقرر اکثریت حضور نیابد، یک ساعت بعد در همان محل و با همان دستور جلسه کنگره بدون در نظر داشت نصاب اعضا برگزار و با اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ تصمیم می نماید.

اگر بیست درصد اعضای کنگره خواستار افزودن مطالبی در دستور کار شوند، بدنبال دو سخنرانی به تأیید و رد مطالب مورد نظر رأی گیری می شود. هرگاه اکثریت با افزودن مطالب مورد نظر توافق نماید، مطلب و یا مطالب مورد نظر بر دستور جلسه افزوده می شود.

- **شیوه کار کنگره:** مسایل مربوط دستور کار، به نوبت مطرح شده و سخنرانان به نوبت به سخنرانی می پردازند. مدت زمان سخنرانی پیش از شروع بحث تعیین می

گردد. تا زمانی که دست کم پنج تن نماینده در باره گزارش اساسی ابراز نظر نکرده باشند، نمیتوان خواستار پایان سخنرانی ها شد. این رقم در موارد دیگر شامل دست کم سه سخنران می شود.

• **کنگره فوق العاده حزب:** در صورتی که رئیس حزب و یا شورای مرکزی حزب و یا یک پنجم نمایندگان کنگره قبلی حزب و یا یک دهم اعضای حزب کتباً خواستار برگزاری کنگره فوق العاده حزب شوند، این کنگره در ظرف 45 روز برگزار می شود. دستور کار این کنگره صرفاً شامل مسایلی می شود که در تقاضای برگزاری مطرح گردیده اند. تصمیم به تدویر کنگره فوق العاده حد اکثر تا 3 روز و دستور جلسه، تاریخ و محل برگزاری آن باید دست کم پانزده روز پیش به همه ارگان های حزبی اطلاع داده شود.

فصل چهارم

ماده هشتم:

وظایف و صلاحیت های کنگره حزب:

- بحث و تصمیم در باره مواد مندرج در دستور کار جلسه
- بحث و تصمیم در باره گزارش اساسی شورای مرکزی حزب
- پذیرش و یا رد گزارش مالی کمیسیون مالی و برائت مسئول مالی
- بحث و تصمیم در باره مسایل مهم جهانی، میهنی و مسایل حزبی
- گزینش رئیس، اعضای اصلی و علل البدل شورای مرکزی و کمیسیون انضباط مرکزی حزب
- تغییر و تعدیل برنامه و اساسنامه
- تصویب انحلال و یا وحدت و پیوستن حزب به گروه و یا حزب دیگری. در چنین صورتی تصفیه ملکیت حزب
- تفویض صلاحیت به شورای مرکزی برای خرید ملکیت های غیرمنقول
- تفویض صلاحیت به شورای مرکزی برای عضویت در سازمان های بین المللی
- کنگره حزب می تواند به عفو مجازات های داده شده از جانب ارگان های پایینتر پردازد.
- کنگره حزب بنا بر ضرورت می تواند برخی صلاحیتهای خود را به شورای مرکزی انتقال دهد.

برای تغییر اساسنامه و برنامه و همچنین برای تغییر سیاست حزب درخواست کتبی رئیس حزب و یا یک پنجم اعضای شورای مرکزی و یا یک دهم نمایندگان کنگره الزامی می باشد. کنگره از جانب رئیس حزب، در غیاب وی از جانب یکی از معاونین وی و در صورت نبود آنان یکی از اعضای شورای مرکزی حزب افتتاح می گردد.

هیأت رئیسه کنگره حزب: شامل يك رئیس دو معاون و به حد نیاز پروتوکول نویسان می باشد. این هیئت رئیسه با رأی علنی انتخاب می شود.

فصل پنجم

ماده نهم:

شورای مرکزی حزب: شورای مرکزی حزب دست کم دارای پانزده و حد اکثر دارای چهل و پنج عضو می باشد. تعداد اعضاي علل البدل می تواند حد اکثر تا يك سوم اعضاي اصلي باشد. تعداد اعضاي شورای مرکزی حزب در جریان هر کنگره با در نظر داشت رقم حد اکثر و حد اقل از جانب کنگره تعیین می گردد. شورای مرکزی حزب حد اقل هر دو ماه یکبار زیر ریاست رئیس حزب و در غیاب وی تحت ریاست یکی از معاونین وی جلسات خود را دایر مینماید. دستور کار از جانب دبیرخانه حزب دست کم سه روز پیش از برگزاری همایش به اعضا ارسال می گردد. اگر عضویت یکی از اعضاي شورای مرکزی منتفی گردد، جای وی را یکی از اعضاي علل البدل اشغال می کند. ارتقاي اعضاي علل البدل با در نظر داشت رقم آرای شان صورت می گیرد. هرگاه یکی از اعضا بدون دلیل در سه جلسه پیهم شورای مرکزی حزب اشتراك نکند، عضویت وی در شورای مرکزی حزب منتفی می گردد.

ماده دهم:

صلاحیت ها و وظایف شورای مرکزی حزب: شورای مرکزی حزب در فاصله میان دو کنگره عالیترین مرجع تصمیم گیری حزب می باشد.

- شورای مرکزی در فاصله میان دو کنگره رهبری حزب را بر عهده دارد.
- شورای مرکزی به انتخاب اعضاي هیئت اجرائیه حزب می پردازد.
- شورای مرکزی برای اجرای وظایف حزبی به ایجاد کمیسیونهای مرکزی (تشکیلات، مالی، فرهنگی و رسانه یی، روابط بین المللی) و گزینش اعضای آنها می پردازد.
- شورای مرکزی می تواند در صورت ضرورت کمیسیون های دیگری را نیز ایجاد نماید.
- شورای مرکزی برای اجرای فعالیت های حزبی به تصویب اصولنامه ها می پردازد.
- شورای مرکزی تعداد کادرهای را که در مرکز حزب کار می کنند، تعیین می کند.
- شورای مرکزی کنگره حزبی را فرا خوانده و دستور کار آنرا تعیین می کند.
- شورای مرکزی گزارش اساسی در باره اوضاع جهان و میهن و گزارش مالی را به کنگره ارائه می کند.

- در صورتیکه کنگره نتواند برگزار گردد، شورای مرکزی سواي پایان دادن به موجودیت حزب در کلیه موارد دیگر به شمول تعدیل برنامه و اساسنامه می تواند تصمیم اتخاذ نماید.
- شورای مرکزی در مورد مشارکت حزب در انتخابات، مطابق قانون احزاب سیاسی، به تعیین نامزد های حزبي در انتخابات مي پردازد.
- شورای مرکزی در مورد مشارکت اعضاي حزب در حکومت و یا کناره گیری از حکومت تصمیم مي گیرد. در این حالت اعضاي فراکسیون پارلماني نیز در جلسه صاحب حق رأی مي باشند.
- شورای مرکزی صلاحیت ها و وظایف اعضاي هیئت اجرائیه را تعیین مي کند.
- شورای مرکزی در مورد خرید و یا فروش اموال منقول و غیرمنقول تصمیم مي گیرد.
- شورای مرکزی در مورد عضویت حزب در سازمان های بين المللي تصمیم اتخاذ مي کند.
- شورای مرکزی در فاصله میان دو اجلاس خویش می تواند بنا بر ضرورت برخی از صلاحیت های خود را به هیأت اجرائیه انتقال دهد.

تصامیم شورای مرکزی حزب بر اساس رأی اکثریت صورت مي پذیرد.

فصل ششم

ماده یازدهم:

رئیس حزب: رئیس حزب از جانب کنگره و به رأی پنهانی و مستقیم اکثریت اعضاي حاضر انتخاب مي گردد. هرگاه در دو دور اول انتخابات هیچک از نامزدها به اکثریت آرا دست نیابد در دور سوم صرفاً دو نامزدي که داراي بیشترین آرا مي باشند شرکت میکنند. دارنده بیشترین رأی به صفت رئیس حزب برگزیده مي شود. هرگاه پست ریاست حزب خالي گردد، شورای مرکزی حزب صلاحیت های وي را مؤقتاً به یکی از معاونین وی و در صورت نبود آنان به یکی از اعضاي خود مي سپارد. کنگره حزبي در ظرف 60 روز فراخوانده شده و به انتخاب رئیس حزب مي پردازد.

ماده دوازدهم:

وظایف رئیس حزب:

- رئیس حزب از حزب نمایندگی میکند.
- در چارچوب برنامه، اساسنامه و تصامیم شورای مرکزی حزب به اجرای کارهاي حزبي مي پردازد. زمینه اجرای تصامیم ارگان های حزبي را فراهم مي آورد.

- ریاست شورای مرکزی حزب، و هیئت اجراییه را بر عهده می گیرد.
- در مواردی که لازم ببیند به تعیین دستور جلسه ارگان های بالا پرداخته و از آن ها دعوت به جلسه می کند.
- رئیس حزب می تواند ارگان های حزبی مانند، فراکسیون پارلمانی، مجلس حزبی و هیئت اجراییه را جداگانه و یا مشترکاً دعوت به جلسه نماید.

ماده سیزدهم:

هیئت اجراییه شورای مرکزی حزب:

- هیئت اجراییه حزب شامل رئیس حزب، معاونان، مسئولان کمیسیون های جنب شورای مرکزی (تشکیلات، مالی، امور فرهنگی و رسانه ای، روابط بین المللی) و مسئول کمیسیون انضباط مرکزی می باشد.
- شیوه انتخاب: رئیس حزب از جانب کنگره حزبی بر گزیده شده و دیگر اعضای هیئت اجراییه از جانب شورای مرکزی حزب برگزیده می شوند. شورای مرکزی حزب، تعداد معاونان رئیس حزب و مسئولیت های آنان را تعیین می کند.
- **صلاحیتها و وظایف هیئت اجراییه شورای مرکزی:**
- هیأت اجراییه شورای مرکزی در فاصله دو اجلاس شورای مرکزی رهبری حزب را به دوش دارد.
- برای اینکه رئیس حزب بتواند وظایف سپرده شده را بر پایه ی برنامه و اساسنامه حزب انجام دهد، هیئت اجراییه شورای مرکزی از فعالیت های وی حمایت می کند.
- از درون هیئت اجراییه و در صورت ضرورت با گزینش از میان کدرهای شایسته حزب، دبیرخانه حزب ایجاد می گردد تا روابط تشکیلات حزبی را برقرار کند، دستور کار هیئت اجراییه را آماده نموده و نتایج مصوبات و قرارها را به ارگان های حزبی اطلاع داده و با کمک تشکیلات حزبی زمینه های تحقق آنها را فراهم می آورد.

فصل هفتم

ماده چهاردهم:

احکام عمومی در مورد انتخابات:

- انتخاب همه ارگان های حزبی و همچنان نمایندگان کنگره ها برابر به احکام قانون احزاب سیاسی بر پایه انتخابات پنهانی و شمارش باز آرا صورت می گیرد.
- لیست های اعضای حزبی صاحب رأی در محل برگزاری انتخابات نصب می گردد، افرادی که نام شان در لیست های رسمی حزبی اعلان نگردیده باشد، صاحب حق رأی نمی باشند.
- هویت و قانونیت نمایندگی نمایندگان کنگره حزبی، پیش از برگزاری انتخابات مورد ارزیابی قرار می گیرد. نامزدی برای مقامات حزبی کتباً به اطلاع هیئت

- رئیسۀ کنگره رسانیده میشود. به دنبال شروع انتخابات، مهلت نامزد شدن به پایان می رسد. آنانی که نامزد نیستند، نمی توانند برگزیده شوند.
- اعتراض در مورد مسایل نامزدي از طرف هیئت رئیسه مورد ارزیابی قرار می گیرد، هیئت رئیسه در این باره به اتخاذ تصمیم می پردازد. تا تصمیم نهائی از جانب هیئت رئیسه اتخاذ نگردد، انتخابات برگزار نمی شود. رئیس کنگره، نمایندگان را در جریان چگونگی انتخابات قرار می دهد. کارت های رأی برای افراد ارگان های مختلف جداگانه می باشند. تعداد نامزدها باید کمتر از تعداد اعضای اصلی و علل البدل نباشد.
- افرادی دارای حق انتخاب کردن و انتخاب شدن می باشند که دست کم شش ماه پیش از برگزاری انتخابات، عضویت حزب را پذیرفته و حق العضویت شان را تأدیه کرده باشند.

فصل هشتم

ماده پانزدهم:

کنفرانس حزبی:

- تشکل:** رئیس حزب، اعضای شورای مرکزی حزب، وکلا و وزرای حزبی، روسای ولایتی، محلی، روسای تشکیلات زنان، جوانان، نمایندگان ولسوالی ها، نواحی و محلات و روسای شهرداری های حزبی اعضای کنفرانس حزبی را تشکیل میدهند.
- تصامیم کنفرانس حزبی به معنی بازتاب نظرات اعضای حزبی تلقی شده و برای ارگان های رهبری اهمیت مشورتی دارند. کنفرانس حزبی در کلیه موارد سیاست ها و فعالیت های حزبی می تواند، به تصامیم مشورتی بپردازد. دستور کار کنفرانس حزبی توسط شورای مرکزی حزب تهیه می گردد.

ماده شانزدهم:

کنگره ولایتی: اعضای کنگره ولایتی مرکب اند از اعضای منتخب و اعضای طبیعی:

- نمایندگان انتخابی: نمایندگان انتخابی برای کنگره ولایتی از جانب کنگره های ولسوالی ها انتخاب می شوند. تعداد نمایندگان ولسوالی ها با در نظر داشت تعداد اعضای حزب مطابق اصولنامه که کنگره حزبی به تصویب میرساند، تعیین می شوند.
- اعضای طبیعی، عبارت اند از رئیس ولایتی حزب، هیئت اجرائیه ولایتی و اعضای کمیسیون انضباط ولایتی و وکلای پارلمانی حزبی همان ولایت.
- کنگره ولایتی هر دو سال یکبار فراخوانده می شود. اگر تعداد نمایندگان انتخابی در يك ولایت از پنجاه و يك تن تجاوز نکند و یا اینکه مجموع اعضای حزب در يك

ولایت پنجاه تن باشند، در این صورت اعضای حزب تجمع نموده و کنگره ولایتی شان را بر گزار می کند. کنگره ولایتی در تاریخ و محل پیشنهاد شده از جانب هیئت اجراییه ولایتی، جلسه نموده و روی دستور کار پیشنهادی هیئت اجراییه بحث نموده و به اتخاذ تصمیم لازم می پردازد. اگر اکثریت در موعد معین نتواند تجمع کند، کنگره دو ساعت بعد از موعد تعیین شده با حضور اعضای حاضر رسمیت می یابد. یک دهم اعضا می توانند مواردی دیگری را بر دستور کار جلسه بیافزایند.

- کنگره ولایتی می تواند به عفو مجازات های داده شده از جانب ارگان های پایینتر بپردازد.
- کنگره ولایتی بنا بر ضرورت می تواند برخی صلاحیتهای خود را به شورای ولایتی انتقال دهد.

کنگره فوق العاده ولایتی بر اساس پیشنهاد کتبی یک پنجم اعضای کنگره قبلی و یا بر اساس پیشنهاد اعضای شورای ولایتی بر گزار می گردد.

ماده هفدهم

وظایف و صلاحیت های کنگره ولایتی

- بحث و تصمیم در باره مواد مندرج در دستور کار جلسه
- بحث و تصمیم در باره گزارش شورای ولایتی
- بحث و تصمیم در باره گزارش کمیسیون انضباط ولایتی
- پذیرش و یا رد گزارش مالی کمیسیون مالی و برائت مسؤل مالی
- بحث و تصمیم در باره مسایل مهم جهانی، میهنی، ولایتی و مسایل حزبی در سطح ولایت
- گزینش رئیس، اعضای اصلی و علل البدل شورای ولایتی و کمیسیون انضباط ولایتی
- اتخاذ تدابیر سیاسی ولایتی
- انتخاب ارگان های ولایتی حزبی
- تصویب بودجه پیشنهادی ولایتی

ماده هژدهم:

شورای ولایتی حزب: شورای ولایتی متناسب به تشکیلات ولایتی دارای حد اقل هفت و حد اکثر بیست و یک عضو می باشد. تعداد اعضای علل البدل می تواند حد اکثر تا یک سوم اعضای اصلی باشد. تعداد اعضای شورای ولایتی در جریان کار هر کنگره ولایتی با در نظر داشت رقم حد اکثر و حد اقل از جانب آن تعیین می گردد. شورای ولایتی حد اقل هر دو ماه یکبار زیر ریاست رئیس ولایتی و در غیابت وی تحت ریاست یکی از معاونین وی

جلسات خود را دایر مینماید. دستور کار آن از جانب هیأت اجراییه دست کم سه روز پیش از برگزاری همایش به اعضا ارسال می‌گردد. اگر عضویت یکی از اعضای شورای ولایتی منتفی گردد، جای وی را یکی از اعضای علل البدل اشغال می‌کند. ارتقای اعضای علل البدل با در نظر داشت رقم آرای شان صورت می‌گیرد. هرگاه یکی از اعضا بدون دلیل در سه جلسه پیهم شورای ولایتی اشتراك نکند، عضویت وی در شورای ولایتی منتفی می‌گردد.

ماده نهم.

صلاحیتها و وظایف شورای ولایتی: شورای ولایتی حزب در فاصله میان دو کنگره ولایتی عالیترین مرجع تصمیم‌گیری حزب در سطح ولایت می‌باشد.

- شورای ولایتی در فاصله میان دو کنگره ولایتی رهبری حزب را در سطح ولایت بر عهده دارد.
 - شورای ولایتی به انتخاب اعضای هیئت اجراییه ولایتی می‌پردازد.
 - شورای ولایتی برای اجرای وظایف حزبی به ایجاد کمیسیونهای (تشکیلات، مالی، فرهنگی و رسانه‌یی)، و گزینش اعضای آنها می‌پردازد.
 - شورای ولایتی می‌تواند در صورت ضرورت کمیسیون‌های کاری دیگری را نیز ایجاد نماید.
 - شورای ولایتی برای اجرای فعالیت‌های حزبی به تصویب اصولنامه‌ها می‌پردازد.
 - شورای ولایتی تعداد کادرهای را که در دفتر ولایتی کار می‌کنند، تعیین می‌کند.
 - شورای ولایتی کنگره ولایتی را فرا خوانده و دستور کار آنرا تعیین می‌کند.
 - شورای ولایتی گزارش اساسی را در باره اوضاع جهان و میهن و ولایت و همچنان گزارش مالی را به کنگره ولایتی ارائه می‌کند.
 - شورای ولایتی صلاحیت‌ها و وظایف اعضای هیئت اجراییه ولایتی را تعیین می‌کند.
 - شورای ولایتی در فاصله میان دو اجلاس خویش می‌تواند بنا بر ضرورت برخی از صلاحیت‌های خود را به هیأت اجراییه انتقال دهد.
- تصامیم شورای ولایتی حزب بر اساس رأی اکثریت صورت می‌پذیرد.

ماده بیستم:

رئیس ولایتی حزب: رئیس ولایتی حزب با رأی مستقیم و پنهان از جانب کنگره ولایتی برگزیده میشود. اگر در دور نخست انتخابات هیچ‌یک از نامزدها به اکثریت دست نیابند، در دور دوم صرفاً دو نامزدی که بیشترین آرا را در دور اول بدست آورده‌اند، میتوانند شرکت کنند. نامزدی که بیشترین آرا را در این دور کسب نماید، برگزیده میشود.

ماده بیست و یکم:

هیئت اجراییه ولایتی: هیئت اجراییه ولایتی به شمول رئیس ولایتی حزبی از دست کم پنج و حداکثر هفت عضو متشکل می‌باشد، که از جانب شورای ولایتی برگزیده می‌شوند.

صلاحيتها و وظائف: هیأت اجراییه شورای ولایتی در فاصله دو اجلاس شورای ولایتی رهبری حزب را در سطح ولایت مربوطه به دوش دارد. هیئت اجراییه ولایتی در شرایط عادی هر هفته یکبار گرد هم می آید. دستور کار جلسه را رئیس و منشی تهیه میدارند. بر اساس تقاضای یک چهارم اعضا بر دستور کار جلسه بدون بحث موادی می تواند افزوده شود. هیئت اجراییه ولایتی بر پایه اصول مرانامه، اساسنامه و مصوبات کنگره و شورای ولایتی و دیگر ارگان های ذیربط حزبی به اتخاذ تصمیم و سیاست های لازم در ساحة ولایت مربوطه اش می پردازد. دستور کار شورای ولایتی و ارائه گزارش کار به آن و پیشنهاد بودجه ولایتی نیز از صلاحیت های هیئت اجراییه ولایتی می باشند.

ماده بیست و دوم:

کنفرانس ولایتی: کنفرانس های ولایتی حزبی پیش از برگزاری کنفرانس سرتاسری حزبی و در موارد لازم برگزار می گردند. رئیس سازمان ولایتی حزب، هیئت اجراییه ولایتی، وکلای ولایت مربوطه در پارلمان، مسؤولان سازمان های حزبی، رؤسای تشکیلات ولسوالی ها، روسای بلدییه ها و شهروندان صاحب نظر میتوانند در کنفرانس ولایتی اشتراک نمایند. کنفرانس ولایتی در مورد مسایل مربوط به ولایت و مسایل اساسی ملی و بین المللی تصمیم گیری نموده و به تشکیلات حزبی مشوره میدهد. سازمان ولایتی حزبی در شرایطی که لازم ببیند می تواند کنفرانس ها و جلسات گفت و شنود با شرکت شهروندان، دانش پژوهان و افراد خبره برگزار نماید.

ماده بیست و سوم:

کنگره ولسوالی: کنگره ولسوالی ها با شرکت اعضای حزبی مقیم و یا شاغل همان ولسوالی برگزار می گردد. اگر رقم اعضای حزبی در یک ولسوالی بیشتر از پنجاه تن شود در این صورت کنگره ولسوالی با شرکت نمایندگان منتخب برگزار می شود. تعداد نمایندگان نمی تواند بیشتر از پنجاه تن باشند.

• نمایندگان انتخابی: نمایندگان انتخابی برای کنگره ولسوالی از جانب کنگره های واحدهای کوچکتر حزبی انتخاب می شوند. در صورت نبود چنین واحد هایی تعداد نمایندگان منتخب با در نظر داشت تعداد اعضای حزب در ولسوالی مطابق اصولنامه که کنگره حزبی به تصویب میرساند، تعیین می شوند.

• رئیس و اعضای هیئت اجراییه ولسوالی و اعضای کمیسیون انضباط ولسوالی جز اعضای طبیعی کنگره حزبی می باشند.

کنگره ولسوالی بگونه عادی هر دو سال یکبار با تعیین جای و تاریخ از جانب شورای ولسوالی برگزار می شود. در موارد عاجل می تواند، شورای ولسوالی و یک پنجم اعضای کنگره قبلی ولسوالی و یا یک دهم اعضای حزبی ولسوالی تقاضای برگزاری کنگره فوق العاده را بنمایند.

در کنگره ولسوالی، رئیس، اعضای شورای ولسوالی و نمایندگان کنگره ولایتی انتخاب شده و سیاست ها و برنامه های کاری حزبی در حوزه فعالیت به تصویب میرسند. اگر کنگره ولسوالی به دلیل پوره نبودن نصاب سر ساعت معین برگزار نشود، کنگره با دو ساعت تأخیر در همان روز و همان محل با شرکت اعضای حاضر رسمیت یافته و بر اجندای پیشنهادی بحث نموده و تصمیم لازم را اتخاذ می نماید.

- کنگره ولسوالی می تواند به عفو مجازات های داده شده از جانب ارگان های پایینتر پردازد.
- کنگره ولسوالی بنا بر ضرورت می تواند برخی صلاحیتهای خود را به شورای ولسوالی انتقال دهد.

کنگره فوق العاده ولسوالی بر اساس پیشنهاد کتبی یک پنجم اعضای کنگره قبلی و یا بر اساس پیشنهاد اعضای شورای ولسوالی برگزار می گردد.

ماده بیست و چهارم:

شورای ولسوالی: شورای ولسوالی متناسب به تشکیلات حزبی دارای حد اقل هفت و حد اکثر یازده عضو می باشد. تعداد اعضای علل البدل می تواند حد اکثر تا یک سوم اعضای اصلی باشد. تعداد اعضای شورای ولسوالی در جریان کار هر کنگره ولسوالی با در نظر داشت رقم حد اکثر و حد اقل از جانب آن تعیین می گردد. شورای ولسوالی حد اقل هر دو ماه یکبار زیر ریاست رئیس ولسوالی و در غیاب وی تحت ریاست معاون وی و در نبود وی تحت ریاست یکی از اعضای شورای ولسوالی جلسات خود را دایر مینماید. دستور کار آن از جانب هیأت اجرایی ولسوالی دست کم سه روز پیش از برگزاری همایش به اعضا ارسال می گردد. اگر عضویت یکی از اعضای شورای ولسوالی منتفی گردد، جای وی را یکی از اعضای علل البدل اشغال می کند. ارتقای اعضای علل البدل با در نظر داشت رقم آرای شان صورت می گیرد. هرگاه یکی از اعضا بدون دلیل در سه جلسه پیهم شورای ولسوالی اشتراک نکند، عضویت وی در شورای ولسوالی منتفی می گردد.

ماده بیست و پنجم:

صلاحیتهای و وظایف: شورای ولسوالی حزب در فاصله میان دو کنگره ولسوالی عالیترین مرجع تصمیم گیری حزب در سطح ولسوالی می باشد.

- شورای ولسوالی در فاصلهٔ میان دو کنگرهٔ ولسوالی رهبري حزب را در سطح ولسوالی بر عهده دارد.
- شورای ولسوالی به انتخاب اعضاي هیئت اجرائیه ولسوالی مي پردازد.
- شورای ولسوالی برای اجرای وظایف حزبی به ایجاد کمیسیونهای (تشکیلات، مالی، فرهنگی و رسانه یی) و گزینش اعضای آنها می پردازد.
- شورای ولسوالی می تواند در صورت ضرورت کمیسیون های کاری دیگری را نیز ایجاد نماید.
- شورای ولسوالی برای اجرای فعالیت های حزبی به تصویب اصولنامه ها می پردازد.
- شورای ولسوالی تعداد کادرهای را که در دفتر ولسوالی کار می کنند، تعیین می کند.
- شورای ولسوالی کنگرهٔ ولسوالی را فرا خوانده و دستور کار آنرا تعیین می کند.
- شورای ولسوالی گزارش اساسی را در بارهٔ اوضاع جهان و میهن، ولایت و ولسوالی مربوطه و همچنان گزارش مالی را به کنگرهٔ ولسوالی ارائه می کند.
- شورای ولسوالی صلاحیت ها و وظایف اعضاي هیئت اجرائیهٔ ولسوالی را تعیین می کند.
- شورای ولسوالی در فاصلهٔ میان دو اجلاس خویش بنابر ضرورت می تواند برخی از صلاحیت های خود را به هیأت اجراییه انتقال دهد.

• تصامیم شورای ولسوالی حزب بر اساس رأی اکثریت صورت می پذیرد

مادهٔ بیست و ششم:

رئیس ولسوالی:

رئیس سازمان حزبی ولسوالی بر پایهٔ رأی پنهانی اعضاي کنگره انتخاب می گردد. هر گاه در دور اول هیچ يك از نامزد ها به اکثریت آراء دست نیابند، در دور دومی می توانند دو نفری که بیشترین آراء را بدست آورده باشند، شرکت کنند. صاحب بیشترین رأی بحیث رئیس سازمان حزبی ولسوالی انتخاب می گردد.

هیئت اجرائیهٔ ولسوالی بشمول رئیس حزب حد اقل سه تن و حد اکثر هفت نفر می باشند. شیوهٔ کار هیئت اجرائیهٔ ولسوالی بر پایهٔ اصولی که سازمان ولایتی حزبی تعیین نموده است، صورت میگیرد.

هیئت اجرائیهٔ ولسوالی بر پایهٔ اصول مرانامه، اساسنامه و سایر مصویات ارگان های بالائی حزبی در حوزهٔ فعالیتش مستقل عمل می کند و در موارد لازم دست به ایجاد گروه های کاری می زند.

مادهٔ بیست و هفتم:

کنفرانس حزبی ولسوالی: در حوزه فعالیت همانند کنفرانس ولایتی عمل نموده و کلیه افراد مسؤول حزبی و اهل خبره می توانند در آن اشتراک نمایند.

ماده بیست و هشتم:

نمایندگان حزبی: در ولایات و یا ولسوالی هایی که هنوز تشکیلات حزبی به وجود نیامده باشد، ارگان بالاتر حزبی در چار چوب ایجابات برنامه، اساسنامه و دیگر مصوبات حزبی میتواند، افراد معینی را تا ایجاد سازمان های حزبی به نمایندگی از حزب در حوزه فاقد تشکیلات حزبی بگمارند.

ماده بیست و نهم:

کنگره، شورا، رئیس و هیئت اجراییه واحدهای کوچکتر حزبی: عجالاً تا رسیدن به یک شمارش دقیق اعضای حزب و ضرورت ایجاد واحدهای کوچکتر حزبی، در مورد صلاحیت ها، اصول تشکیلاتی و وظایف سازمان های کوچکتر حزبی؛ شورای مرکزی و یا شوراهای ولایتی حزب در ساحة صلاحیت خویش تصمیم می گیرند.

ماده سی ام:

واحد های حزبی در خارج از کشور: عجالاً در مورد حقوق، صلاحیت ها، وظایف و نوع کار سازمان های حزبی در خارج از کشور تا رسیدن به یک ارزیابی دقیق، شورای مرکزی حزب تصمیم می گیرد.

ماده سی و یکم:

فراکسیون های پارلمانی حزب:

- **فراکسیون پارلمانی حزب،** در چار چوب مراننامه و اساسنامه حزب در عرصه قانون گذار فعالیت می نماید. در صورتیکه رئیس حزب عضو پارلمان باشد، ریاست فراکسیون پارلمانی را عهده دار می باشد، در غیر آن فراکسیون پارلمانی یکتن از اعضایش را به ریاست بر می گزیند.
- **فراکسیون حزب در مجالس شوراهای ولایتی، شوراهای ولسوالی و شهرداری:** این گروه های حزبی مشترکاً عمل نموده اگر رئیس شهرداری حوزه مربوطه عضو حزب باشد ریاست این گروه را بر عهده می گیرد، در غیر آن رئیس ولایتی ریاست را بر عهده میداشته باشد.

ماده سی و دوم:

تعیین نامزد های انتخاباتی:

- **تعیین نامزد های انتخاباتی پارلمانی:** نامزد های انتخاباتی پارلمانی از طریق رأی مخفی و مستقیم اعضای حزب در حوزهٔ مربوطهٔ انتخابی بر گزیده میشوند.
- **تعیین نامزد ها برای مجالس شوراهای ولایتی، شوراهای ولسوالی و سنا:** نامزد های مجالس شوراهای ولسوالی از جانب ارگان های ولسوالی و در صورتیکه در ولسوالی ارگان حزبی وجود نداشته باشد، از جانب شورای ولایتی حزب صورت می گیرد. نامزد های مجالس شوراهای ولایتی و مجلس سنا از جانب کنگرهٔ ولایتی انتخاب می گردند.

فصل نهم

مادهٔ سی و سوم:

عزل مسوولان حزبی:

هرگاه مسوولان حزبی در اجرای اهداف برنامه و اساسنامهٔ حزب و اجرای تصمیمات ارگانهای بالاتر حزبی اهمال نمایند و به هشدارهای مقامات بالاتر حزبی پاسخ ندهند، از جانب مقام بالاتر حزبی کتباً هشدار داده خواهند شد. در صورت تداوم اهمال، ارگان بالاتر حزبی در مورد تصمیم میگیرد.

مادهٔ سی و چهارم:

ارگانهای انضباطی:

- **کمیسیون انضباط مرکزی:** از جانب کنگره با رأی مخفی انتخاب شده، دارای 3 عضو اصلی و دو عضو علی البدل می باشد.
- ارگان انضباطی ولایتی، شهری و ولسوالی نیز بر منوال یاد شده از جانب کنگرهٔ مربوطه انتخاب می گردند.
- **گروه انضباطی پارلمانی:** از جانب فراکسیون های مربوطه انتخاب می گردند.

• **وظایف:** این ارگان های انضباطی در موارد شامل صلاحیت شان و یا بر اساس تقاضای ارگان های مربوطهٔ حزبی پس از ارزیابی موضوع مورد نظر پیشنهادهای خود را غرض تصمیم گیری به ارگانهای اجرایی ذی ربط ارائه می دارند.

مادهٔ سی و پنجم:

جزا های حزبی:

- هر گاه يك عضو بدون دلایل مقنع چهار ماه متوالی علیرغم هشدار کتبی، حق العضویتش را نپردازد؛

- در جلسات ارگان های حزبی که عضو آن می باشد بدون دلیل موجه سه بار پی در پی شرکت نکند؛
- در مقابل اکسیون های حزبی، اکسیون های مخالف سازماندهی کند؛
- از ارگان ها و امکانات و فعالیت های حزبی به سود شخصی اش استفاده نماید؛
- در پروتوکول ها و آرشیف های حزبی به تحریفات توسل جوید؛
- در زندگی خصوصی و عمومی در برابر انسان ها و به ویژه خانم ها و کودکان از خشونت فیزیکی استفاده نماید؛ از طریق ارگان های حزبی مورد مجازات حزبی قرار می گیرد.

مجازات حزبی از هشدار تا تعلیق عضویت و اخراج از حزب می باشد.

ماده سی و ششم:

عواید حزبی:

عواید حزبی صرف می تواند از منابعی تأمین شود که بر اساس قانون احزاب سیاسی ممنوع نباشند. مقدار حق عضویت به حزب اصولاً مشخص نیست، اما حد اقل هر عضو حزب برای بار اول باید صد افغانی و بعداً ماهانه دست کم 20 افغانی حق عضویت بپردازد.

عواید حزبی بر اساس لوایحی که از جانب مرکزیت حزب تصویب میشوند در دسترس ارگان های حزبی قرار می گیرند. برداشت از حساب های بانکی حزبی، خرید و فروش اموال و غیره همه با تصویب ارگان های مسئول حزبی صورت می گیرند. هیچ کس به تنهایی صلاحیت برداشت پول از حساب های بانکی حزبی را ندارد. برداشت پول با امضای دست کم دو تن از مسؤولان حزبی صورت می گیرد. کلیه مصارف و عواید حزبی قید دفتر های مالی مربوطه حزبی میشوند.

ماده سی و هفتم:

محتویات اساسنامه حزب آزادگان افغانستان طی نه فصل و سی و هفت ماده تسوید و در کنگره حزب به اتفاق آرا به تصویب رسید.